
OBSAH

<i>Aktuální teoretické otázky ve světle balzacovských a stendhalovských poučení</i>	5
HISTORICKÁ A LITERÁRNÍ SITUACE, VZTAHY A POJMY	
»KRITICKÝ REALISMUS« A TERMÍN »REALISMUS« V TRADIČNÍ VĚDĚ	19
UMĚNÍ A NOVÁ EPOCHA	25
Velká francouzská revoluce a dějiny literatury	27
Vztahy mezi literaturou, ideologií a politikou	32
Základní vztahy umění a porevoluční skutečnosti	37
Časová souběžnost romantismu a kritického realismu	45
NOVOST KRITICKÉHO REALISMU	51
Historická situace 30. let	51
Potřeba nového uměleckého přístupu	54
Kritický realismus a předchozí literární tradice	60
Formování kritického realismu	65
TYPICKÉ A INDIVIDUÁLNÍ	
POSTAVY BALZACOVY	71
Člověk a jeho společenské bytí	73
Starý Grandet	77
Individuální charaktery a společenské »prostředí«	83
Otec Goriot a Evžen Rastignac	85
»Huby jsou křivé nikoli proto, že chtějí...«	93
ZTRACENÉ ILUZE	97
Logika charakteru a společenská zákonitost: Lucien de Rubempré	100
Osud vynálezce	116
Starý Séchard	119
Uvádění postav do děje, prostředí, epizodní postavy, dramatičnost	121

HRDINOVÉ STENDHALOVI	138
Stendhalův přístup ke světu	138
Konflikt stendhalovského hrdiny: »červená« a »černá«	144
Julien Sorel	146
Lucien Leuwen	152
Fabrizio del Dongo	160
Lamiela	169
OTÁZKY STENDHALOVSKÉ TVŮRČÍ METODY	171
Psychologie »dekadentní« a psychologie realistického románu	171
Stendhal a »prostředí«	176
»Ztělesnění možnosti skryté v samé skutečnosti«	183
SVĚTOVÝ NÁZOR A LITERATURA	
SVĚTOVÝ NÁZOR PROMÍTNUTÝ V DÍLE	197
OD OSVÍCENSKÉHO RACIONALISMU K REALISMU 19. STOLETÍ	201
»Vinař z Touraineska«	207
Béranger, tvůrce realistické písně 19. století	215
STENDHALOVY ESTETICKÉ KONCEPCE	234
Stendhalův <i>Racine a Shakespeare</i> v bitvě o romantismus	239
Estetika již realistická	249
Úvahy o smíchu	256
»POLITIKA DO LITERATURY NEPATŘÍ...« (Problém politického přesvědčení a nezávislosti)	259
Stendhal a »politika«	259
Politické strany a nezávislost lidového písničkáře	264
Poezie a politika podle romantika Vignyho	279
Dvojitý význam slova »politika« a co všechno z toho plyne	287
»SVĚTOVÝ NÁZOR« A »TVŮRČÍ METODA« (Případ Balzacův)	297
D'Arthezův kroužek a politický dosah jeho zásad	299
Balzac a dobová politika	306
<i>Venkovský lékař</i>	311
Kritika a perspektivy	315
<i>Venkované</i>	318
Aristokracie vysněná a skutečná	322
Charakter balzacovského rozporu	323
REALISMUS A UMĚLECKÉ POSTUPY	
ÚLOHA POPISU A USPOŘÁDÁNÍ BALZACOVÝCH ROMÁNŮ	338
<i>César Birotteau</i> a <i>Bankovní dům Nucingen</i>	342
Umění lehké črty a dialogu	345

»Prostředí« popsané či vystižené	347
Plastická realnost světa	349
»Vracející se postavy«	352
VYUŽITÍ A PŘETVÁŘENÍ ŽÁNŘŮ [Realismus a dobrodružný román]	357
Mladistvé »černé romány« a <i>Historie třinácti</i>	358
Dobové »fyziologie« a <i>Lidská komedie</i>	362
<i>Usmířený Melmoth</i> a <i>Červená hospoda</i>	365
<i>Lesk a bída kurtizán</i>	367
FANTAZIE, ZHUŠTĚNOST BAREV, SYMBOL	379
Postava Vautrina v Balzacově realismu	381
»Balzac vizionář«?	387
»Filozofické studie«	390
<i>Šagrénová kůže</i>	396
NĚKTERÉ KONFRONTACE	
HISTORICKÝ ROMÁN A REALISMUS	407
<i>Šuani</i>	409
Prosper Mérimée a jeho <i>Kronika z doby vlády Karla IX.</i>	411
BALZACOVSKÝ REALISMUS A DIVADLO	417
Realismus a melodramatičnost	421
<i>Spekulant</i> a titulní postava Mercadeta	428
KRIZE METODY KRITICKÉHO REALISMU PO ROCE 1848	439
Metodologická konfrontace Balzac—Flaubert	440
Člověk a svět po roce 1848	443
Objektivistická neúčastnost a realismus	446
SEN A SKUTEČNOST V HLEDÁNÍ VÝCHODISKA	457
Balzac a víra v člověka	458
Stendhal a Mérimée	467
Mravní ideál mimo oficiální společnost	470
<i>Můj strýc Benjamin</i> Clauda Tilliera	473
»Objektivní charakter subjektivního«	477
<i>Rejstřík</i>	479